

Møde for lukkede dører, Stortinget 17. august 1908

Møde for lukkede dører i Stortinget
den 17. august 1908 kl. 17.00.

Præsident: Liljedahl.

Mødet sattes for lukkede døre.

Præsidenten: Jeg har tilladt mig at sætte dette møde for lukkede døre for at anholde om Stortingets samtykke til at behandle den paa dagskartet som nr. 1 opførte sag, før vi gaar over til de i lørdagsmødet udsatte valg. - Da ingen har forlangt ordet, gaar jeg ud fra, at dette samtykke er givet.

Efter forslag af præsidenten besluttedes enstemmig: Regjeringens medlemmer gives adgang til dette møde for lukkede døre.

Præsidenten: Sagen gjælder

Indstilling fra militærkomiteen angaaende anvendelse af det ved stortingsbeslutning af 26de april 1906 afsatte beløb, kr. 1 076 000,00, forsaauidt Trøndelagen angaar (tillæg 3 til indst. S.X).

Indstillingen er tidligere omdelt til repræsentanterne i omslag, paategnet repræsentanternes navne og "Møde for lukkede døre". Jeg skal anmode repræsentanterne om, naar denne sag er behandlet, da at tilbagelevere til kontoret de nævnte eksemplarer af indstillingen.

Komiteen havde indstillet:

Til forsvarsforanstaltninger i Trøndelagen tillades af det ved stortingsbeslutning af 26de april 1906 afsatte beløb af kr. 1 076 000,00 anvendt kr. 60 000,00 udover de hertil ved stortingsbeslutning av 12te juli 1907 bevilgede kr. 335 000.

Chr. Knudsen: Jeg ser af militærkomiteens indstilling, at hr. Egede-Nissen dissenterer her; han vil ikke være med paa denne bevilgning. Da han ikke er tilstede, vil det være vanskeligt for mig at optage nogen debat om sagen; men jeg vil dog sige, at i dette spørgsmaal gaar militærkomiteen noksaa godt hr. Lowzow tilhaande - i spørgsmaalet om de befæstninger, som vi jo havde en interpellation om her tidligere. Indstillingen er et stykke paa vei i saa henseende, og jeg tviler ikke et øieblik paa, at denne bevilgning vil drage store bevilgninger efter sig i samme retning, og faar hr. Lowzow tid og anledning til at sidde i regjeringen og arbeide med dette, tviler jeg heller ikke paa, at han og militærkomiteen vil komme til at blive noksaa enige paa dette omraade. Men jeg mener, dette er til skade for vort land udadtil, idet det slet ikke er paakrævet at gaa til

disse store bevilgninger, og vistnok ogsaa til skade for en ordentlig og tilfredsstillende balancering af vore fremtidige budgetter. Thi det vil være virkelig store udgifter, det vil drage efter sig, om vi gaar til landbefæstninger i nogen større udstrækning igjen, efterat vi har vedtaget den neutrale zone i 1905. Jeg vil bare have gjort disse bemærkninger og advare mod indstillingen.

Votering:

Komiteens indstilling bifaldtes mod 8 st.

Præsidenten: Det er en selvfølge, at denne sag maa holdes hemmelig. Jeg foreslaar derfor, at forhandlingerne fra dette møde ikke bliver at offentliggjøre uden efter Stortingets bestemmelse.

Meisingset: Jeg kan i det hele taget ikke godt skjønne, hvorfor det skulde være nødvendigt at holde dette møde for lukkede døre. Den kongelige proposition har jo været offentlig og tilgængelig for hele almenheden, og den forhandling, som her nu er ført, er heller ikke af den art, synes jeg, at der er nogen særlig grund til at beholde det som nogen hemmelighed. Jeg tror tvertimod, at hvis man frygter for, at disse forsvarsforanstaltninger ikke skal blive holdt hemmelig, vil det ikke ske derved, at man behandler dem i møde for lukkede døre; for enhver, som vil tænke sig lidt om, maa da kunne forstaa, at naar der offentlig foreligger en kongelig proposition, saa vil jo den paa en eller anden maade blive behandlet af Stortinget. Det, som foreslaaes, og det, som er bifaldt efter denne indstilling, er ting, som hele Stortinget kan være fuldt bekjendt af at have besluttet.

Præsidenten: Sagen er nu afgjort i møde for lukkede døre.

Meisingset: Det var med hensyn til forhandlingernes offentliggjørelse i tilknytning til præsidentens udtalelser, at jeg kom med mine bemærkninger.

C. Berner: Selve beslutningen vil der ikke kunne være noget i veien for at offentliggjøre, og det saa meget mere som den, om jeg ikke tager fejl, har staaet i aviserne. En anden sag kan det være med, hvad der gik forud for beslutningen.

Præsidenten: Det var ogsaa præsidentens opfatning, at konklusionen som jo har været at læse i aviserne, og som maatte forstaaes af indstillingen paa kartet her, maatte kunne offentliggjøres; men indstillingens præmisser - det er sagt mig fra militærkomiteens vedkommende - maa være at hemmeligholde.

Ivar Aavatsmark: Det er som af hr. præsidenten udtalt, intet til hinder for at offentliggjøre konklusionen - den

Møde for lukkede dører, Stortinget 17. august 1908

kan godt gjøres tilgjengelig for offentligheden. Men at sager af den beskaffenhed som nærværende sag behandles i møde for lukkede døre, er en selvfølge, fordi de omhandler de mest ømtaalige ting, og der kan under saadanne sagers behandling opstaa en debat, hvor man kunde blive nødt til at sige fra helt ud. Det, som er foregaaet her idag, er der selvfølgelig intet til hinder for at offentliggjøre; men selve præmisserne maa ikke offentliggjøres.

Meisingset: Jeg vil blot spørge, om præsidenten nu agter at æske Stortingets afgjørelse om, hvorvidt forhandlingerne skal offentliggjøres eller ikke.

Præsidenten: Det var min tanke, at beslutningen kunde offentliggjøres, men intet mere. Jeg foreslaar, at saa sker.

Meisingset: Jeg har ikke adgang til at udtale mig videre om dette spørgsmål; men jeg synes, at sagen vilde være bedst tjent med, at det hele bliver offentliggjort, for det er intet at legge skjul paa.

Ivar Aavatsmark: Jeg slutter mig til præsidentens forslag.

Votering:
Præsidentens forslag bifaldtes enstemmig.
